

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 31400-07-21 פלוגית נ' פלוני

בפני: כב' השופט הבכיר, אסף זגורי

תובעת פלוגית
ע"י ב"כ עוה"ד מאיה מרדכי כהן מטעם הלשכה לסיוע משפטי

נגד

נתבע פלוני
ע"י ב"כ עוה"ד גלית בלאו בהרב מטעם הלשכה לסיוע משפטי

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24

על הפרק:

האם יש להיענות לתביעת הגדלת מזונות בשל שינוי נסיבות ?
האם יש לעשות שימוש בכספי קצבת נכות של קטין לצרכי מחייה שוטפת כשאין יכולת להוריו
לספקם?

ההליכים הקודמים הרלבנטיים :

1. התובעת והנתבע הינם בני זוג לשעבר, כיום גרושים וכל אחד גר בעיר שונה (התובעת
נותרה לגור בדירת עמידר בבית שאן בעלות נמוכה במיוחד ואילו הנתבע עבר לגור בעיר
עפולה).

2. לצדדים 5 ילדים משותפים, 2 בנות ו-3 בנים ואלה פרטיהם :

*** יליד 12/3/2007

*** יליד 18/3/2008

*** יליד 2/5/2010

*** ילידת 5/10/2011

*** ילידת 1/3/2014

3. בתחילת הסכסוך וסמוך לאחר הפירוד שהו כל הילדים עם האם ונקבעו זמני שהות עם
האב.

4. במסגרת תביעת מזונות ראשונה שהוגשה בין הצדדים ניתן פסק דין בתלה"מ - 45036-02
18 ביום 16/4/2018 (להלן : "פסק הדין הראשון") הקובע כדלהלן :

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 31400-07-21 פלוגית נ' פלוני

- 1 א. צרכי הילדים הוערכו בסך 5,500 ₪ כולל מדור (סעיף 14 לפסק הדין הראשון).
- 2 ב. פוטנציאל השתכרות האב מכל המקורות הוערך בכ-8,500 ₪ בחודש (5,000 ₪
- 3 קצבאות נכות ועוד 3500 ₪ מעבודה – סעיף 6 לפסק הדין הראשון).
- 4 ג. השתכרות האם נאמדה בכ-3,800 ₪ לרבות התחשבות בקצבת הנכות של הבן ***
- 5 בסך 1000 ₪ שכיום אינה מועברת לחשבונה.
- 6 ד. יחס ההכנסות בין הצדדים הוערך 40% האם ו-60% האב.
- 7 ה. לפיכך ולאור חיוב מוחלט של האב בשעתו במזונות הבנות שהיו מתחת לגיל 6 שנים,
- 8 חיוב האב במזונות ילדיו בסך כולל של 4,420 ₪ בחודש.
- 9
- 10 5. ברם זמן לא רק לאחר מכן ובעקבות אינספור תמורות מורכבות ביחסי הצדדים
- 11 וביחסיהם עם הילדים, ננקטו הליכי נזקקות וחלו שינויים בהסדרי ההורות. כפועל יוצא,
- 12 נותרו הבנות להתגורר אצל אמן ולקיים זמני שהות בסופ"ש לסירוגין עם האב, בעוד
- 13 ביחס ל-3 הבנים ניתנו החלטות המכריזות עליהם כקטינים נזקקים והם הוצאו למסגרת
- 14 פנימייתית סמוך לאזור מגורי האב.
- 15
- 16 6. בעקבות שינוי זה הוגשה תביעה נוספת בעניין המזונות, הפעם מצד האב שעתר להפחתתם
- 17 בעקבות הכרזה על הילדים כנזקקים ויציאתם למסגרת חוץ ביתית. במסגרת דיון מיום
- 18 3/4/2019 בתלה"מ 11962-02-19 (להלן "פסק הדין השני") הגיעו הצדדים להסכמות
- 19 לפיהן דמי המזונות יועמדו עבור כל הקטינים בסך 2500 ₪ בחודש כולל מדור והחזקתו
- 20 כל עוד האם אינה עובדת ובמידה ולא תקבל קצבת הבטחת הכנסה הרי שמאותו מועד
- 21 ואילך יעמדו דמי המזונות על סך 3,300 ₪ בחודש כולל מדור והחזקתו. עוד נקבע כי
- 22 הסכמות אלה תעמודנה בתוקפן כל עוד שלוש הבנים נמצאים בצו נזקקות עם דרכי טיפול
- 23 מחוץ לקהילה כלומר במסגרת מוסדית פנימייתית ובמידה ויחול שינוי בנסיבות יהיה
- 24 רשאי כל צד לעתור מחדש לפסיקת המזונות כאשר במידה ושלוש הילדים יחזרו
- 25 למשמורת האם, הרי שפסק הדין מיום 16.4.18 בתלה"מ 45036-02-18 ישוב לחול על
- 26 הצדדים.
- 27
- 28 7. מספר חודשים לא רב לאחר ההסכמות עלה כי האם מסרבת לקבל לזמני שהות 2 מ-3
- 29 הבנים (***) אף לא בסופי שבוע ו/או לפגוש בהם בפנימייה. אי לכך ולאחר התראות
- 30 שונות, ניתנה החלטתי ביום 23/3/2000 הקובעת כי כל עוד האם לא פוגשת בילדים ***
- 31 ו*** יופחתו מהמזונות 1000 ₪.
- 32
- 33 8. במקביל לכל אלה ולאחר שמונתה אפוטי' לדין היא פתחה חסכוניות עבור הילדים *** ו***
- 34 אליהן מופקדות קצבאות הנכות שלהם כאשר עלה מהודעתה מיום 5/5/2020 כי עבור כל

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 31400-07-21 פלוגית נ' פלוני

1 אחד מהילדים *** ו *** מתקבלת קצבה בסך 1,896 ₪ בחודש. בית המשפט אישר ביום
2 15/5/2021 העברת קצבאות אלה במלואן לחשבונות חיסכון על שם הילדים.
3
4 9. החל מחודש 4/2020 חידשה האם קשר עם הבנים *** ו *** והם החלו לשהות אצלה
5 בסופ"ש לסירוגין ובחופשות. במקביל נמצא כי האם סובלת ממחלת פברומיאלגיה.
6
7 10. הקטין *** אף הוא עבר לגור בבית האם למספר שבועות אך בתחילת שנת הלימודים שב
8 לשהות בפנימייה. בסופ"ש הוא שוהה רק אצל האם וכיום לא מתקיים קשר בינו לבין
9 אביו אלא במרכז הקשר.
10
11 11. בעקבות שינויים אלו הוריתי על הגדלת המזונות באופן זמני ב-750 ₪ בחודש כך שהאב
12 ישלם לאם 2,250 ₪ בחודש.
13
14

טענות התובעת:

15
16 12. התובעת הגישה התביעה שבכתרת להגדלת המזונות בטיעון המרכזי שהיא מארחת את
17 כל הילדים בסופ"ש לסירוגין וכי מזונות בסך 1,500 ₪ בחודש אינם יכולים להספיק לה.
18
19 13. האם טענה כי שינוי נסיבות מהותי התרחש בעצם חזרה לקשר שלה עם שני הילדים
20 (הבנים *** ו ***) מצד אחד והעובדה שמספקת את צרכי *** שבפנימייה שאינו בקשר עם
21 אביו מצד שני.
22
23 14. האם מלינה על מצב כלכלי בלתי אפשרי, ניתוק אספקת חשמל לביתה, מחסור במזון,
24 הזדקקות לסיוע גורמי רווחה ועוני של ממש. מנגד טוענת היא כי האב משתכר כ-12,000
25 ₪ בחודש, מצבו שפיר והוא יוכל לעמוד בנטל מזונות גבוה יותר.
26
27 15. האם טענה בדיון כי האב גם רכש רכב חדש, עבר לגור בדירה בשכונה חדשה בעיר מגוריו
28 וכי היא מנגד אינה מסוגלת לעבוד בכל עבודה שהיא לאור מצבה הבריאותי. האם הייתה
29 נכונה לקבל כל הצעה של בית המשפט להגדלה ולו מינורית בת מאות שקלים בודדות
30 בדמי המזונות לאור מצוקתה.

טענות הנתבע:

31
32
33
34
35 16. הנתבע מתנגד מכל וכל לשינוי בחיובו במזונות, בוודאי חיוב מעבר למזונות הזמניים
36 שנפקדו (2,250 ₪ בחודש).
37

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 31400-07-21 פלוגית נ' פלוני

17. הנתבע מבקש להסתמך על בע"מ 919/15 בעניין פרשנות הדין האישי וטוען כי על האם
היה להשתתף בהוצאות הבנים שהוא מגדל בגפו. לכל הפחות אמור הדבר "להתקזז" מול
הטענות של האם לחיובו בהוצאות אירוח של הבנים בסופ"ש. האב מוסיף כי גם הוא
מארח את הבנות בסופ"ש לסירוגין ואף חד לא משתתף בהוצאותיו.

18. האב טוען כי אם יש לראות בשחזור קשר וזמני שהות בסופ"ש לסירוגין מצד הבנים אצל
האם, הרי שגם מעבר הבנים ממגורים בפנימייה למגורים עמו מהווה שינוי נסיבות ואף
משמעותי מזה שלו טוענת האם.

19. על כל אלה הוסיף האב כי רק הוא מבצע נסיעות לביקורי הבנות בבית שאן וכפועל יוצא
יש להתחשב בעלות הנסיעות בהיקף שך 700 ₪ בחודש.

20. האב טוען כי בניגוד לאם שלא הציגה מסמכים רפואיים המעידים על נכות הוא הוכר
כנכה מטעם המל"ל ובאמת אינו מסוגל לעבוד. האב אמנם מודה שעבד במספר מקומות
עבודה בשנים האחרונות אך טוען כי פוטר בכל פעם מחדש בשל קשייו האישיותיים
והנפשיים וכי יש בכך עדות להיעדר כושר עבודה מצדו. האב טוען כי האם מעשנת ושותה
משקאות חריפים ולשם מתועלים כספיה.

21. האב טען כי מתקיים כיום מקצבאות מל"ל בסך 8000 ₪ ועוד סיוע בשכר דירה בסך
1,300 ₪ בחודש. מנגד הוא משלם החזר הלוואה בסך 1000 ₪ בחודש, דמי השכירות בסך
2,600 ₪ בחודש ונדרש לקיומו שלו ושל הבנים שחיים עמו.

המתווה הנורמטיבי:

22. פסקי דין הרלבנטיים לענייננו הינם אלה שעוסקים בתביעות לשינוי חיוב במזונות, הלכת
בע"מ 919/15 העוסקת בפרשנות הדין האישי החל בענייני מזונות והלכת בע"מ 7670/18
העוסקת בתביעה להפחתת מזונות תוך התייחסות לשאלת תחולת הלכת בע"מ 919/15.

23. בכל הנוגע לשאלת הוכחת שינוי נסיבות מהותי ומה ייחשב לשינוי נסיבות מהותי לא חל
שינוי בהלכה הפסוקה והמנחה שנקבעה בע"מ 363/81 פייגה נ' פייגה, פ"ד לו(3) 187 שם
נקבע כי פסק-דין מזונות אינו יוצר מחסום החלטי בפני התדיינות חוזרת, אלא ניתן לשוב
ולפנות לבית המשפט בבקשה לעיון חוזר בפלוגתה פלוגית בקשר למזונות, אך זאת
בכפיפות לתנאי המפורש והדווקני, שחל שינוי מהותי בנסיבות. אין המדובר בשינוי של
מה בכך, ולכן אין בכלל המשפטי, היוצר אפשרות לדיון חוזר, כדי פתיחתו של שער רחב,
המתיר התדיינות חוזרת בעניין המזונות, כל אימת שהטינה ההדדית או ניגודי
האינטרסים בין הצדדים דוחפים לכך. נהפוך הוא, ההלכה מגבילה ומצמצמת את הדיון

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 31400-07-21 פלוגית נ' פלוני

1 החוזר, כאמור, רק לאותם מקרים, בהם חל שינוי מהותי בהשוואה למצב שבעבר. שינוי
2 בלתי משמעותי על תוצאותיו צריך להיספג על-ידי הצדדים להתדיינות הקודמת, והם
3 חייבים להתאים עצמם למשמעותו, בלי לשוב ולפנות לערכאות (עוד ראו: בע"מ 3984/15
4 פלוגית נ' פלוגית (13/6/2013) [פורסם בנבו] פסקה כ"ה ; עמ"ש (מחוזי חיפה) 47200-12-
5 20 א. נ' ב. (27/6/2021) [פורסם בנבו]).
6
7 24. שינוי מהותי שיוכל להצדיק עיון מחדש בחיוב המזונות יכול להיות בצרכי הילדים,
8 במצבם הבריאותי והמשפחתי של ההורים, בהשתכרותם ומצבם הכלכלי, שינוי
9 במשמורת או בהסדרי שהות או נסיבות קשות וחריגות שנוצרו לאחר מתן פסק הדין, כגון
10 סרבנות קשר של ילדים עם אביהם (ראו: בע"מ 3984/15 לעיל בפסקה כ"ו וכן בע"מ
11 7670/18 פלוגית נ' פלוגי (20/1/2021) [פורסם בנבו]).
12
13 25. כן נקבע כי על בית המשפט להביט על התמונה בכללותה ולבחון כל שינוי לגופו על פי
14 השכל הישר, ניסיון החיים ופרטי המקרה (בע"מ 3148/07 פלוגי נ' פלוגי (13/6/2007)
15 [פורסם בנבו]).
16
17 26. באשר לתחולת הלכת בע"מ 919/15 על תביעה לשינוי חיוב במזונות נקבעו בבע"מ
18 7670/18 4 עקרונות מנחים:
19 ראשית, הלכת בע"מ 919/15 לכשעצמה אינה מהווה "שינוי נסיבות מהותי" המצדיק
20 שינוי חיוב במזונות.
21 שנית, ככל שבית המשפט מגיע למסקנה כי התרחש שינוי נסיבות מהותי כמשמעותו
22 בפסיקה, המצדיק עיון מחדש בגובה המזונות, מן הראוי כי עיון זה יעשה בהתאם
23 להלכת בע"מ 919/15, שהרי מרגע שנגזר לקיים דיון מחדש בגובה המזונות, אין
24 הצדקה לקיימו על פי דין ישן שאיננו נוהג עוד.
25 שלישית, על בתי המשפט לשקול בזהירות ובקפדנות את השפעת השינוי המהותי ביחס
26 לסכום המזונות שנקבע בעבר. המצב בעבר וקביעות בית המשפט בפסק דין קודם
27 מהווים את נקודת המוצא המחייבת ועל הטוען לשינוי לעוד בנטל הוכחת השינוי מאותה
28 נקודת מוצא.
29 ולבסוף, ראוי לבחון באופן מתוחם את הרכיב הפרטני שבו חל שינוי הנסיבות המהותי
30 וביחס אליו בלבד להחיל את העקרונות שנקבעו בהלכת בע"מ 919/15 תוך חתירה ככל
31 שניתן וככל שקיימת הצדקה לצמצום היקף ההתדיינות. ככל שמדובר בשינוי באחד
32 ממרכיבי המזונות, אין מקום להחיל את הלכת בע"מ 919/15 ביחס לכלל סכום המזונות
33 ולשנות באופן דרמטי את שיעור המזונות שהיה נהוג לאורך זמן אלא יש לבחון רק את
34 השינוי שחל בפרמטר הפרטני בהתאם להלכת בע"מ 919/15 (פסקה 15, 16 לפסק דינו של
35 השופט הנדל בבע"מ 7670/18 לעיל).

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 31400-07-21 פלוגית נ' פלוני

דיון פרטני:

27. במקרה הנוכחי הוא עדות ניצחת לקושי של ישום הלכת בע"מ 919/15 ביחס למשפחות עניות, נעדרות משאבים כלכליים כאשר בית המשפט נדרש לפסוק חיוב במזונות בענייני.

28. האם משתכרת נכון להיום 6,000 ₪ כאשר סכום זה מורכב מקצבת הבטחת הכנסה/מזונות וקצבת ילדים. האם כאמור מגדלת את 2 הבנות ובסופ"ש לסירוגין שוהים אצלם גם הבנים.

29. האב משתכר נכון להיום כ-9,300 ₪ בחודש כאשר סכום זה מורכב מקצבאות נכות/אבטלה וסיוע בשכר דירה. האב כאמור מגדל את 2 הבנים ובסופ"ש לסירוגין שוהים אצלו גם יתר הילדים. לאב הוצאות בגין מדור והחזקתו, החזר הלוואה וכאמור הוא חויב לשלם כיום 2,250 ₪ בחודש לאם.

30. הנה כי כן יחס ההכנסות בין הצדדים נותר דומה לזה שהיה בעת פסיקת המזונות הפסק הדין הראשון ואף עם שינוי קל לטובת האם (45% האם, 55% האב) לעומת 60/40 הפסק הדין הראשון).

31. אין לי כל ספק כי מבחינה משפטית טהורה, יישום ההלכות המשפטיות הברורות לעיל ככתבו וכלשונו היה אמור להביאני לדחיית התביעה להגדלת החיוב במזונות מהטעמים הבאים:

31.1. אירוח הבנים על ידי האם בסופ"ש ספק אם יכול להוות שינוי נסיבות מהותי, אך כיוון שהפחתת המזונות נעשתה בעקבות הפסקת הקשר של האם עם הבנים בשעתו, אצא מנקודת הנחה שהדבר יכול להוות שינוי נסיבות מהותי וכי אכן לא ייתכן להותיר חיוב במזונות בסך 1500 ₪ בלבד עבור 2 הקטינות על כנו. בנוסף הדבר חשוב שייקבע כשינוי נסיבות כיוון שהוכיח עצמו מבחינת דרבון האם לחידוש קשר עם הבנים.

31.2. ברם מקום שיש שינוי ברכיב אחד הרלבנטי למזונות (סוגיית זמני שהות), יש לבחון הסוגייה בכללותה ביחס לכל הילדים. במקרה שלפניי לא יכול להיות ספק כי מעבר 2 הבנים למגורים אצל האב משהות בפנימייה מהווה אף היא שינוי

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 31400-07-21 פלוגית נ' פלוני

נסיבות מהותי ביחס למצב הדברים שהיה עת הוסכם על שינוי המזונות הפסק
הדין השני ונראה כי זהו שינוי **משמעותי וכבד יותר** מהשינוי שהצביעה עליו האם
בתביעתה (אין להשוות בין האחריות הכלכלית לקיום 2 ילדים 24/7 לבין
האחריות הכלכלית הנובעת מאירוחם אחת לשבועיים לסירוגין).

31.3. אם בעת שהבנים שלושתם שהו בפנימייה החיוב במזונות היה בשיעור של 2500 ₪
בחודש וכעת רק אחד מהם שוהה בפנימייה ושניים אצל האב, הרי שאף לפי ביחס
למצב הדברים נכון לעת מתן פסק הדין השני חל שינוי בנסיבות "לרעת" האב
במובן זה שבנוסף למזונות שהיה אמור לשלם כשהילדים היו בפנימייה (שלושתם)
הוא אמור לזון אותם ולספק מלוא צרכיהם כעת.

31.4. זאת ועוד אף אם נקודת המוצא היא שצרכי הילדים הינם 5,500 ₪ (פסק הדין
הראשון) הרי שאם נחלק סכום זה ב-5, אמורים המזונות של הבנות להיות לא
יותר מ-2,200 ₪ בחודש. כמובן שיש קושי משמעותי להתייחס לכך כנקודת מוצא
שכן אז הצרכים הוערכו עבור כל הילדים יחד והנה כיום הילדים מפוצלים לשני
בתים: הבנות עם האם, הבנים עם האב. אין ספק כי גם האב מקיים משק בית עם
ילדים וכך גם האם. נראה כי יש לאמוד את צרכי הילדים בשיעור מוגדל. אלא
שגם אז קבלת האמור בתביעה בעניין צרכי הילדים (כ-5,100 ₪) המתמייחסים
להוצאות סבירות ממה שנתבע) במכפלה של 55% לפי יחס ההשתכרות בין
הצדדים מביא לחיוב של לא יותר מ-2,550 ₪ בחודש (הסכום שהוצע כפשרה על
ידי בית המשפט). אך גם חישוב שכזה הוא מלאכותי, שכן לא ניתן להתעלם
מהעובדה שגם האם חבה בצרכים של הבנים שחיים אצל האב והיא אינה משלמת
אגורה עבור צרכים אלה.

31.5. הנה כי-כן בכל דרך שלא נהפוך בראיות ובעובדות יהיה קושי להגיע לפתרון ישים
של ניתוח אריתמטי וחלוקת המשאבים עבור הילדים מתוך הכנסותיהם המועטות
של ההורים.

31.6. אגב דברים אלה יש לציין, כי על אף היעדר קצבת נכות ו/או אישור רפואי ניכר
מההתדיינות הרבות שבין הצדדים כי האם לא מצליחה להשתלב במעגל
התעסוקה ולאחרונה חלתה במחלה שתקשה עליה עוד יותר. סבורני כי המצוקה
והעוני ממש בו חיה האם הם קשים מנשוא.

31.7. באשר לאב, גם כאן העובדה שעבר למרות זכאותו לנכות לא צריכה לעמוד לו
כרועץ. זאת ועוד, הוכח למעשה כי הוא מתקשה לשמר מקום עבודה אחד ויציב.
הוא מחליף מספר מקומות עבודה על רקע בעיותיו הנפשיות. פוטנציאל

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 31400-07-21 פלוגית נ' פלוני

השתכרותו לא גדל משמעותית לאור חוסר היציבות שלו בעבודה. מצבו הכלכלי הכללי של האב אינו שפיר. הוא נדרש לשלם שכירות, לשלם הלוואה, לשלם מזונות, לשאת בהוצאות החזקת דירה, לשאת בעלות הנסיעות לביקורי הבנות, לשאת בהחזקת רכב ולא נותרת בידיו יתרה חיובית מהכנסותיו בסופו של יום.

32. לפיכך, מדובר במקרה שבו מצד אחד ברור שאין מקום להגדיל חיוב האב במזונות, לבטח לא מעבר לסך של 2,250 ₪ כפי שמחויב בו היום האב אך מצד שני לא ניתן להתעלם מהמצוקה הכלכלית והעוני שבו חיה האם עם בנותיה.

33. מצב דברים זה מאפיין מקרים לא מעטים בהם מדובר בהורים נעדרי הכנסות ו/או נתמכי קצבאות מל"ל ו/או בעלי השתכרות נמוכה הרבה מתחת לשכר המינימום הנאנקים תחת עול הקיום היומיומי, החובות שצברו, סיפוק צרכיהם שלהם ולא כל שכן תשלום דמי מזונות. בתאים משפחתיים בעלי רקע סוציאקונומי בעשירון תחתון יש קושי רב ליישם את הלכת בע"מ 919/15 ו/או לערוך חישוב אריתמטי בדבר יחס הכנסות. הדבר נובע ראש וראשון מהעובדה שאין לבעלי דין שכאלה הכנסה פנויה כלל, אלא גרעון או הכנסה שלילית. גם אם ישנה הכנסה פנויה היא מזערית ביותר. אלו מקרים שלכל הפחות נכון יהיה לשקול פסיקת מזונות באופן שמותיר מינימום לקיום מינימלי אנושי של כל אחד מהצדדים ובפרט של הילדים והפעלת אומדנות ו/או הערכות של בתי המשפט לענייני משפחה שבתוך עמם יושבים ולמצוקותיהם מודעים. יישום עקרונות בע"מ 919/15 במובן זה של חישוב אריתמטי ויחס הכנסות הופך כמעט לבלתי אפשרי. הוא הדין ובית שאת במקרים שבהם מדובר בחלוקת זמנים דומה או שוויונית של ילדים בבתי ההורים הסובלים ממצוקה כלכלית קשה שהיא העוני בהתגלמותו.

34. במקרים שכאלה יש לתור אחר פתרונות יצירתיים שיאפשרו קיום צרכי הילדים בצד עמידת ההורים בחובותיהם הכספיים מכל הסוגים לכל הגורמים שלהם הם חבים. ייתכן ובמקום חיוב מוגדל במזונות יש לשקול חיוב חד פעמי (אך תקופתי וקבוע) של דמי מזונות (למשל בתקופת חגים וחופשת הקיץ כפי שהוצע במקרה דנן). במקרים אחרים נכון יהיה לחלק אחרת הנטל בהוצאות חינוך שוטפות וחריגות, לקבוע שונות במיהות ההורה המרכז של צרכים מסוימים וכן, מקום שאין ברירה בשל אותה מצוקה כלכלית יש לשקול גם שימוש בקצבאות נכות שהילדים מקבלים גם לקיומם היומיומי ולמחייתם. הדבר אמור לבוא בבחינת אפשרות אחרונה לאחר שבית המשפט מתרשם כי שני ההורים ממצים פוטנציאל ההשתכרות ועדיין לא יכולים לממן צרכי הילדים. נראה כי זהו מצב הדברים במקרה זה.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 31400-07-21 פלוגית נ' פלוני

35. פתרון שכזה לא נתבע על ידי האם במקרה זה אך אני סבור שמכוח סעיף 8(א) לחוק בית המשפט לענייני משפחה תשנ"ה – 1995 יש לסטות מסדרי דין לשם מניעת עיוות דין ועשיית צדק, צדק עם ההורים, צדק עם הילדים.

36. מכיוון שנסיבותיו של המקרה כה מורכבות ומצביעות על מצוקה ועוני של ממש אני סבור שיש מקום לאפשר לאם לקבל 950 ₪ מתוך קצבת הנכות של הבן *** שהם 50% מכספי הקצבה לפרק זמן מוגבל באופן שעדיין יחסכו עבורו כספים מצד אחד, יינתן תמריץ לאם אך גם שהות להגדיל הכנסותיה (בין אם בתביעת נכות בגין מחלתה ובין אם באמצעות השתלבות בתעסוקה כלשהי המתאימה למידותיה ויכולותיה).

37. בעניין זה לקחתי לתשומת לבי את דברי בית המשפט העליון בבע"מ 2083/19 פלוגית נ' פלוני (2/4/2021) [פורסם בנבו] לעניין הזהירות שיש לנקוט בשימוש בקצבת נכות של קטין עת שוקלים לתעל אותה לשימוש לצרכי מחיה, ברם סבורני שאין מנוס במקרה זה מנקיטה בחלופה זו. כפי שנכתב בפסק דין זה, על בית המשפט לשמור על טובת הילד ולגלות רגישות לשיקולים השונים הרלבנטיים לשימוש בקצבת הנכות. במקרה הנוכחי, לא נעשה כל שימוש יומיומי לסיפוק צרכים מיוחדים של הבן ***. הכספים מופקדים לחסכון עבורו מאז מאי 2020. מנגד אמו שוהה עמו הרבה יותר מאשר עם האב (לרבות בסופ"ש וחופשת הקיץ), נוסעת לבקרו לפי הנטען ומצבה הכלכלי כאמור הינו קשה ביותר.

38. אמנם כן לא מדובר במקרה שבו ניתן לחייב את האב בדמי מזונות מעבר ל-2,250 ₪ שעה שהוא מגדל 2 ילדים בעצמו ונושא בהוצאות שונות נוספות ומתקיים אף הוא מקצבאות נכות. אך גם לא ניתן להישאר אדיש למצוקה הכלכלית של האם (המשפיעה במישרין גם על הקטינות הגדלות עמה ועל יתר הילדים המתארחים אצלה). מצד שלישי, יש לנקוט בחלופה שתשמר עתודה כלכלית לעתיד עבור *** בשל צרכיו המיוחדים.

39. כפועל יוצא מכל אלה, אני קובע כי האב ישלם דמי מזונות בסך 2,250 ₪ בחודש לידי האם והיא תקבל 50% מקצבת הנכות של הבן *** ולא פחות מ-950 ₪ בחודש כל עוד הוא מקבל קצבת נכות ולמשך 3 שנים מהיום.

40. בית המשפט מביע תקוותו כי בכך יימצא פתרון המתיישב עם אינטרסי כל הצדדים וכי ההורים יחדלו מלפנות לערכאות ויתפנו לסיפוק צרכי הילדים וקידום רווחתם.

41. בנסיבות לא יינתן צו להוצאות.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 31400-07-21 פלוגית נ' פלוני

- 1 ניתן לפרסום ללא פרטים מזהים של הצדדים.
- 2 ניתן היום, י"ד חשוון תשפ"ב, 20 אוקטובר 2021, בהעדר הצדדים.

אסף זגורי, שופט בכיר

- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10